

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

16 MAART 1993

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van titel VIII van de Grondwet, om deze aan te vullen door invoeging van een slotbepaling die aan de grondwetgevende Kamers toestaat de nummering van de artikelen van de Grondwet evenals de onderverdeling in titels, hoofdstukken en afdelingen aan te passen, en de terminologie van de niet aan herziening onderworpen bepalingen te wijzigen om deze in overeenstemming te brengen met de terminologie van de nieuwe bepalingen

Ontwerp van tekst houdende herziening van titel VIII van de Grondwet door artikel 132 opnieuw op te nemen

**AMENDEMENTEN VAN
DE HEER MONFILS c.s.**

Enig artikel

A) Het voorgestelde artikel 132 te doen voorafgaan van een nieuw lid dat luidt als volgt:

« De tussen 1 november 1992 en 30 december 1993 aangenomen grondwetswijzigingen treden niet eer-

R. A 15587

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

100-46/1° (B.Z. 1991-1992): Ontwerp van tekst overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

2° (B.Z. 1991-1992): Verslag.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

16 MARS 1993

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision du titre VIII de la Constitution, en vue de la compléter par l'insertion d'une disposition finale permettant aux Chambres constituantes d'adapter la numérotation des articles de la Constitution ainsi que les subdivisions de celle-ci en titres, chapitres et sections, et de modifier la terminologie des dispositions non soumises à révision pour les mettre en concordance avec la terminologie des nouvelles dispositions

Projet de texte portant révision du titre VIII de la Constitution par la réinsertion de l'article 132

**AMENDEMENTS PROPOSES
PAR M. MONFILS ET CONSORTS**

Article unique

A) Faire précéder l'article 132 proposé par un alinéa nouveau, rédigé comme suit:

« Les modifications constitutionnelles votées entre le 1er novembre 1992 et le 30 décembre 1993 n'entre-

R. A 15587

Voir:

Documents du Sénat:

100-46/1° (S.E. 1991-1992): Projet de texte transmis par la Chambre des représentants.

2° (S.E. 1991-1992): Rapport.

der in werking dan nadat de Kamers de wijzigingen op het stuk van de nummering en de terminologie hebben aangenomen overeenkomstig de in de volgende leden vastgestelde procedure.»

Verantwoording

Dit amendement strekt ertoe van artikel 132 een echte grondwettelijke bepaling te maken, zoals de opnemings daarvan onder titel VIII van de Grondwet en de verklaring tot herziening vereisen.

B) In het voorgestelde artikel 132, tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid in te voegen:

«De Eerste Minister, de Voorzitter van de Senaat of de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers kunnen de afdeling Wetgeving van de Raad van State om een gemotiveerd advies verzoeken over het voorontwerp of het voorlopig voorstel tot wijziging van de tekst van de Grondwet, met toepassing van de in dit artikel bepaalde procedure.»

Verantwoording

Om de Grondwet te behoeden voor misbruik van de technische herzieningsprocedure van artikel 132 moeten de Eerste Minister en de Voorzitters van Kamer en Senaat zich tot een college van deskundigen kunnen wenden, dat op zijn beurt een gemotiveerd advies kan uitbrengen dat de leden van beide assemblies duidelijk maakt wat de gevolgen van de voorgestelde wijzigingen zijn.

C) De voorgestelde tekst in B aan te vullen als volgt:

«De Voorzitter van een van de beide vergaderingen is daartoe gehouden als ten minste een derde van de leden van de betrokken vergadering daar om verzoekt.»

D) Het voorgestelde artikel 132 aan te vullen met de volgende overgangsbepaling:

«Overgangsbepaling:

De datum waarop het door de Kamers na 1 november 1992 aangenomen artikel 132 van de Grondwet in werking treedt, wordt door de Kamers bepaald overeenkomstig de bij artikel 131, laatste lid, voorgeschreven wijze, nadat hen het resultaat van een vóór 31 december 1993 te houden volksraadpleging is meegedeeld.

De wet bepaalt de wijze waarop die volksraadpleging wordt georganiseerd, waarbij erop wordt toegezien dat de resultaten een beeld geven van het standpunt dat de inwoners van elke gemeenschap innemen.»

Verantwoording

Als de Grondwet aan een diepgaande herziening wordt onderworpen, die de structuur en de instellingen van de Grondwet in-

ront en vigueur qu'après que les Chambres aient adopté les adaptations numérogiques et terminologiques des dispositions constitutionnelles, selon la procédure fixée aux alinéas suivants.»

Justification

Cet amendement vise à faire de l'article 132 une véritable disposition constitutionnelle, tel que le requièrent sa place sous le titre VIII de la Constitution et la déclaration de révision.

B) A l'article 132 proposé, entre les premier et deuxième alinéas, insérer l'alinéa suivant:

«Le Premier ministre, le Président du Sénat ou le Président de la Chambre des représentants peut demander l'avis motivé de la Section de législation du Conseil d'Etat sur l'avant-projet ou l'avant-proposition de modification du texte constitutionnel en application de la procédure fixée à cet article.»

Justification

Il importe, afin de garantir la Constitution contre un détournement de l'esprit de la procédure de révision technique de l'article 132, de permettre au Premier ministre et aux Présidents de la Chambre des représentants et du Sénat, de s'en référer à une institution d'experts qui pourra remettre un avis motivé susceptible d'éclairer les membres des deux assemblies sur les conséquences des adaptations proposées.

C) Compléter le texte proposé au B par ce qui suit:

«Le Président d'une des assemblies y est tenu lorsqu'un tiers au moins des membres de l'assemblée concernée en font la demande.»

D) Compléter l'article 132 proposé par la disposition suivante:

«Disposition transitoire:

La date d'entrée en vigueur de l'article 132 de la Constitution voté par les Chambres postérieurement au 1er novembre 1992 sera fixée par les Chambres selon les modalités prévues à l'article 131, dernier alinéa, après que le résultat d'une consultation populaire, qui aura lieu avant le 31 décembre 1993, leur ait été communiqué.

La loi fixe les modalités d'organisation de cette consultation populaire en veillant à ce que les résultats puissent faire apparaître le point de vue des Belges appartenant à chacune des communautés.»

Justification

Au moment d'adopter une révision profonde de la Constitution, modifiant sa structure et ses institutions de manière substan-

grijpend wijzigt en belangrijke gevolgen heeft voor het leven van elke burger, moet die burger in staat worden gesteld om zich over de genomen beslissingen uit te spreken. Alleen op die manier kan de groeiende kloof tussen de burger en 's lands leiders worden gedicht en wordt, wat nog belangrijker is, in België concrete gestalte gegeven aan de democratie.

Met het oog op de bescherming van de minderheden in dit land moeten de resultaten van de volksraadpleging duidelijk weergeven hoe men in elke gemeenschap afzonderlijk over die problemen denkt.

tielle, avec d'importantes répercussions sur la vie de chaque citoyen, il est indispensable, pour combler le fossé qui s'agrandit de plus en plus entre le citoyen et les dirigeants du pays, et plus encore pour garantir en Belgique l'expression concrète de la démocratie, de permettre à chaque citoyen belge de se prononcer sur les changements ainsi arrêtés.

Afin de préserver les minorités du pays, il importe que la consultation fasse ressortir de manière distincte la position de chacune des communautés.

Philippe MONFILS.
Hervé HASQUIN.
François-Xavier de DONNEA.
Alfred EVERS.